

Advies van het Europees Comité van de Regio's — Een ambitieuzere Europese klimaatdoelstelling voor 2030 in de aanloop naar de COP26

(2021/C 440/05)

Rapporteur:	Vincent CHAUVET (FR/RE), burgemeester van Autun
Referentiedocument:	Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030: investeren in een klimaatneutrale toekomst voor ons allemaal (COM(2020) 562 final) Initiatiefadvies

BELEIDSAANBEVELINGEN

HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S

Ambitieuze EU-emissiedoelstellingen om daadwerkelijk klimaatneutraliteit te bewerkstelligen tegen 2050

1. blijft ernstig bezorgd over de huidige wereldwijde klimaatcrisis en is vast voornemens om het EU-streven naar onomkeerbare klimaatneutraliteit tegen 2050 te verwezenlijken; het is ingenomen met het realistische decarbonisatietraject van de Europese klimaatwet, dat als leidraad zou moeten dienen voor een geleidelijke vermindering van de emissies waarbij geen wissel wordt getrokken op de toekomst van de volgende generaties, vorm wordt gegeven aan het groene herstel van de EU na de COVID-19-crisis en de nasleep daarvan, koolstofafhankelijkheid wordt voorkomen, de lokale en regionale veerkracht wordt gewaarborgd en een ambitieuzer beleid inzake klimaatverandering wordt uitgestippeld, dat zou moeten voortbouwen op de positieve en negatieve ervaringen van voorgaande decennia.
2. De EU speelt bij de internationale klimaatonderhandelingen een toonaangevende rol en zou de andere partijen duidelijk moeten maken hoe klimaatverandering via multilevel governance kan worden aangepakt.
3. Het Comité kan zich ten volle vinden in de overeenkomst tussen het Europees Parlement en de Raad over de klimaatwet, waarmee de doelstelling inzake het terugdringen van de broeikasgasemissies wordt bijgesteld tot "ten minste 55 %" tegen 2030 ten opzichte van 1990 en waarin wordt verzocht om uiterlijk zes maanden na de eerste algemene inventarisatie in het kader van de Overeenkomst van Parijs een voorstel voor een doelstelling voor 2040 in te dienen. Wel is het zich ervan bewust dat sommige betrokkenen van oordeel zijn dat dit nog steeds niet volstaat om tijdig klimaatneutraliteit te bereiken en betreurt het dat de aanpak van andere broeikasgasemissies in het nieuwe kader niet rechtlijnig is of dat daarmee onvoldoende rekening wordt gehouden. Het verwacht in dit verband dat de Commissie alle resterende relevante broeikasgassen aanpakt, zodat de EU tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent wordt.
4. Het CvDR dringt er bij de EU-instellingen en de lidstaten op aan te zorgen voor prijsvorming voor fossiele emissies door middel van emissiehandel en belastingheffing, teneinde emissies op kosteneffectieve wijze tegen te gaan en middelen vrij te maken voor transitie. Dit moet aan de orde komen bij de herziening van het EU-emissiehandelssysteem en de energiebelastingrichtlijn van de EU in het kader van het komende "Fit for 55"-wetgevingspakket. In dit verband is het CvDR voorts ingenomen met het komende voorstel van de Europese Commissie inzake het mechanisme voor koolstofgrenscorrectie, aangezien doeltreffende maatregelen nodig zijn om koolstoflekkage te voorkomen, het koolstofgehalte van ingevoerde producten nauwkeuriger moet worden weergegeven en de groene doelstellingen van de EU niet mogen worden ondermijnd door verplaatsing van de productie naar landen met een minder ambitieus klimaatbeleid.
5. Het is belangrijk om allerlei verschillende oplossingen mogelijk te maken en te bevorderen, rekening houdend met technologische ontwikkelingen en de uiteenlopende omstandigheden in de regio's van de EU qua klimaat, geografie, infrastructuur, energiesystemen enz. Het regelgevingskader van de EU moet zoveel mogelijk technologieneutraal zijn wat emissiereductie en duurzaamheid betreft, en overregulering en hogere administratieve lasten voor duurzame oplossingen voorkomen.
6. Bovendien wijst het erop dat het voor sommige regio's, door hun specifieke karakter, een enorme opgave zal worden om de nieuwe doelstelling te realiseren. De economische en de energietransitie van deze regio's moeten rechtvaardig verlopen en daarom zijn het moderniseringsfonds en het systeem van koolstofbelasting aan de grens zo belangrijk.

7. Feit is dat alle sectoren hun steentje zullen moeten bijdragen aan het EU-klimaatbeleid, zoals te lezen staat in de effectbeoordeling bij het Commissiedocument “Een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030: investeren in een klimaatneutrale toekomst voor ons allemaal”. Het Comité is in dit verband ingenomen met de Green Deal als groeistrategie en de “groene eed” als onmisbaar instrument om dit doel te bereiken.

8. Zowel in Europa als daarbuiten hebben tal van steden en regio's al blijk gegeven van meer klimaatambitie dan de lidstaten. In sommige gevallen, zoals Japan, hebben de lokaal bepaalde bijdragen van de lokale en regionale overheden de nationale regeringen er zelfs toe aangezet hun nationaal bepaalde bijdragen aan te passen. Om tot een doeltreffend meerlagig bestuur te komen zou het dan ook zeer nuttig zijn om bij het vastleggen van de nationaal bepaalde bijdragen rekening te houden met de lokaal en regionaal bepaalde bijdragen.

Om het streefcijfer van 55 % te halen, moeten de lokale en regionale overheden actief worden betrokken bij de uitwerking van klimaatbeleid.

9. Lokale en regionale overheden zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van 70 % van de EU-wetgeving, 70 % van de maatregelen ter beperking van de klimaatverandering en 90 % van het beleid voor aanpassing aan de klimaatverandering ⁽¹⁾. Bovendien vertegenwoordigen de Europese steden en regio's die naar broeikasgasneutraliteit streven vandaag meer dan 162 miljoen mensen (36 % van de EU-bevolking) ⁽²⁾. Vandaar dat de lokale en regionale overheden in de praktijk verantwoordelijk zijn voor de afhandeling en uitvoering van het merendeel van de strategieën in het kader van de Europese Green Deal, en dat in de toekomst ook zullen blijven.

10. Het streven naar de doelstelling om de CO₂-uitstoot tegen 2030 met ten minste 55 % te verminderen, zal de manier waarop we steden, regio's en gemeenschappen organiseren ingrijpend veranderen. De COVID-19-uitbraak, de nieuwe klimaatdoelstellingen en de gevolgen van de klimaatverandering zullen de Europese samenleving structureel veranderen en daarmee de lokale en regionale overheden, die immers het dichtst bij de burgers en de regio's staan, voor uitdagingen stellen.

11. Lokale en regionale overheden vervullen een dubbele rol als opinieleiders en als aanspreekpunt waar de burgers terecht kunnen met hun meest urgente problemen; de COVID-19-crisis heeft aan het licht gebracht hoezeer de lokale en regionale overheden bij het leven van de mensen betrokken zijn. Inspraak van belanghebbenden, bedrijven en burgers in de besluitvorming op klimaatgebied is van niet te onderschatten belang om vertrouwen te wekken, een draagvlak voor dit beleid te creëren en het succes ervan te waarborgen, ook wat de impact van de omslag naar klimaatneutraliteit aangaat. Er moet worden geanticipeerd op mogelijk negatieve gevolgen en er moeten plannen klaarliggen om een en ander op te vangen, onder meer via bijscholing of omscholing van de lokale arbeidskrachten, met name in plattelandsgemeenschappen en minder ontwikkelde regio's. Lokale gekozen politici verkeren in de beste positie om op deze zorgen vooruit te lopen en oplossingen te bedenken.

12. De meeste sectoren waarin naar ambitieuzere klimaatdoelstellingen voor 2030 wordt gestreefd houden rechtstreeks verband met lokale of regionale bevoegdheden. Na de sluiting van steenkoolcentrales en de sanering van energie-intensieve industriële sectoren, die hebben geleid tot aanzienlijke emissiereducties, is het nu zaak de uitstoot in de vervoers-, landbouw- en bouwsector — die zowel in stedelijke als in plattelandsgebieden van groot belang zijn op lokaal en regionaal niveau — terug te dringen.

13. Conventioneel aangedreven auto's moeten geleidelijk aan worden vervangen door emissievrije voertuigen of voertuigen met een lage uitstoot gedurende hun volledige levenscyclus en er zal meer gebruik moeten worden gemaakt van duurzaam openbaar vervoer; een en ander vereist coördinatie op regionaal niveau en de uitbreiding van publiek toegankelijke oplaadinfrastructuur voor alternatieve brandstoffen op lokaal niveau, alsook van hoogwaardige infrastructuur voor het openbaar vervoer (bus, trein), zodat de keuze van de burger voor emissievrije mobiliteit aantrekkelijk en betaalbaar is.

14. Het is zorgwekkend dat de uitstoot in de landbouwsector de afgelopen jaren niet langer daalt, en in sommige gevallen zelfs is toegenomen. Dit maakt dat landbouwers en bosbeheerders een voortrekkersrol te vervullen hebben in de strijd tegen klimaatverandering — waarbij ook koolstofverwijdering en het beheer van koolstofputten een hoofdrol spelen — terwijl hun activiteiten, die ook sterk door de klimaatverandering worden beïnvloed, onmisbaar zijn voor de voedselproductie en de sociale en economische situatie in de regio bepalen. Het Comité verzoekt de Commissie dan ook om bij de uitvoering en een eventuele herziening van het gemeenschappelijk landbouwbeleid rekening te houden met de noodzakelijke investeringen in de transitie naar CO₂-neutraliteit in de landbouwsector, zonder daarbij uit het oog te verliezen dat landbouwbedrijven economisch rendabel moeten zijn en een essentiële rol spelen als voedselleverancier van de Europese samenleving, zoals tijdens de pandemie duidelijk is gebleken. Ook moet het gebruik van grond voor landbouwdoeleinden worden verenigd met het gebruik voor de opwekking van hernieuwbare energie; aangetaste landbouwgrond kan zo weer worden benut en hersteld. Ten slotte is het zaak klimaatvriendelijke systemen voor

⁽¹⁾ CvdR-resolutie — *De Green Deal in partnerschap met de lokale en regionale overheden*, december 2019.

⁽²⁾ Volgens informatie van het New Climate Institute, december 2020.

grondgebruik te versterken. In een aantal lidstaten zijn de lokale en regionale overheden bovendien belangrijke publieke eigenaren van bosgebieden en zijn zij rechtstreeks betrokken bij deze economie; tegen deze achtergrond is het een goede zaak dat wordt gewerkt aan de certificering van koolstofvastlegging om individuele landbouwers of bosbeheerders directe stimulansen te bieden.

15. In de energiesector moet de uitgebreide inzet van hernieuwbare energie met ambitieuze en tijdige ontwikkelingsdoelen en maatregelen gepaard gaan; dit vereist zowel grootschalige als decentrale infrastructuurplanning. Dit houdt in dat de lokale en regionale overheden een specifieke beheersrol vervullen; zo is het hun taak om op lokaal niveau een draagvlak te creëren voor bepaalde projecten en infrastructuur; voorts moeten de burgers het belang van gezamenlijke projecten gaan inzien en worden aangemoedigd daaraan deel te nemen, bijvoorbeeld via mechanismen voor lokale energiegemeenschappen.

16. In de bouwsector zal in het kader van de komende renovatiegolf een reeks maatregelen worden genomen om meer en grondigere renovaties van gebouwen en wijken mogelijk te maken, wat toezicht en investeringen door de lokale en regionale overheden vereist. Daarnaast moeten deze overheden ervoor zorgen dat de renovatie van gebouwen in overeenstemming is met de ruimtelijke ordening en stadsplanning, de beleidsmaatregelen ter bestrijding van ontvolking ondersteunt en voldoet aan de criteria inzake sociale rechtvaardigheid en milieubescherming; hun rol in dit opzicht is cruciaal.

17. Wat het streven naar klimaatneutraliteit betreft, staan niet alle regio's en steden even ver: sommige zijn er al in geslaagd hun emissies te verminderen, andere zijn op de goede weg, en een aantal heeft het moeilijk. Om ervoor te zorgen dat de transitie eerlijk verloopt en alle Europese burgers en regio's zich daarin kunnen vinden, moet bij de uitstippeling van klimaatbeleid rekening worden gehouden met de specifieke territoriale situatie; we denken dan bijvoorbeeld aan geïsoleerde energiesystemen, beschermde historische wijken of natuurgebieden, koolstofintensieve regio's en eilanden. Het Comité is er ten stelligste van overtuigd dat instrumenten als het Europees regionaal scorebord⁽³⁾ en het Europees waarnemingscentrum voor klimaatneutraliteit⁽⁴⁾, waarvoor het al eerder een lans heeft gebroken, onmisbaar zijn om bedoelde doelstellingen te bereiken.

18. Positief zijn de oprichting van de "European Islands Facility" (NESOI of New Energy Solutions Optimised for Islands) en het secretariaat van Clean Energy for EU Islands, waaruit blijkt dat rekening wordt gehouden met de territoriale kenmerken.

19. Het Comité blijft erop hameren dat de lokale en regionale overheden nauw moeten worden betrokken bij de uitwerking van het Europese klimaatbeleid in het algemeen en bij het ontwerp, de uitvoering en de monitoring van het "Fit for 55"-pakket, met name om ervoor te zorgen dat de maatregelen zoden aan de dijk zetten en breed gedragen worden; deze overheden vertegenwoordigen immers geen specifieke belangen, maar zetten zich in voor het gemeenschappelijk belang.

Multilevel governance en subsidiariteit zijn onmisbare voorwaarden om klimaatneutraliteit te bewerkstelligen en de EU-burgers bij dit proces te betrekken.

20. Het Comité beklemtoont het belang van actieve subsidiariteit⁽⁵⁾ voor klimaatbeleid en wijst er in dat verband op dat al in een vroeg stadium rekening moet worden gehouden met het lokale en regionale niveau en dat verder moet worden gekeken dan de dialoog tussen de EU en de lidstaten.

21. De Europese steden en regio's zijn een steeds grotere rol gaan spelen in het klimaatbeleid en hebben in sommige gevallen meer ambitie aan de dag gelegd op EU-niveau dan op nationaal niveau, onder meer via bewegingen als het Burgemeestersconvenant en andere doeltreffende initiatieven op lokaal en regionaal niveau. Het Comité herhaalt derhalve zijn pleidooi voor een vruchtbare, inclusieve dialoog op meerdere niveaus, die beoogt de klimaatdoelstellingen in alle andere beleidslijnen te integreren.

22. Het Comité schaaft zich achter de initiatieven en inspanningen van het Burgemeestersconvenant om de subnationale, sectorale en thematische verenigingen van burgemeesters nauwer bij de activiteiten van het Burgemeestersconvenant te betrekken; daarnaast pleit het voor meer integratie en zichtbaarheid van het Burgemeestersconvenant op nationaal, regionaal en lokaal niveau.

23. Het Comité is ingenomen met het initiatief om het CvdR op te nemen in de politieke raad van het Europees Convenant, en is bereid te zorgen voor nauwere banden tussen het bestuur van het Convenant op EU-niveau en de 2e kamer van het Burgemeestersconvenant, om zo politieke steun te verlenen aan het initiatief, het Convenant te promoten, de dialoog met de nationale instanties te vergemakkelijken en samenhang te brengen in de bijstand en vertegenwoordiging van de lokale en regionale overheden op Europees niveau, in een voor de meeste van deze overheden toch al complexe context.

⁽³⁾ De gevolgen van de klimaatverandering voor de regio's: een evaluatie van de Europese Green Deal.

⁽⁴⁾ Een schone planeet voor iedereen — Een Europese strategische langetermijnvisie voor een bloeiende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale economie.

⁽⁵⁾ Actieve subsidiariteit moet worden opgevat zoals omschreven door de taskforce van de Commissie inzake subsidiariteit, evenredigheid en "minder en efficiënter optreden".

Lokale en regionale overheden de instrumenten geven om klimaatneutraliteit te bewerkstelligen

24. Veel lokale en regionale overheden krijgen nog steeds maar lastig toegang tot informatie en financiering voor klimaatinitiatieven en -projecten. Die moeilijkheden hebben te maken met het volgende:

- er is te weinig bekend over de beschikbare financiering en de initiatieven die het best aansluiten bij bepaalde projecten van steden of regio's;
- de Europese en de nationale context zijn complex en er heerst verwarring over de verschillende bestaande platforms en initiatieven;
- er zijn op lokaal niveau te weinig mensen met de nodige technische vaardigheden om de fondsen aan te vragen, te beheren en te monitoren;
- waar het gaat om het aantrekken en vasthouden van deskundigen, is het moeilijk opboksen tegen de particuliere sector;
- de signalen die naar de markt voor energiegemeenschappen en lokale projecten worden gestuurd, zijn dubbelzinnig;
- het absorptievermogen van de lokale overheden en bedrijven schiet te kort.

25. Al deze problemen kunnen ertoe leiden dat de lokale en regionale overheden ervoor terugschrikken om lokale "green deals" te sluiten en verbintenissen voor 2030 aan te gaan.

26. Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek zou het absorptievermogen van lokale en regionale overheden en het bedrijfsleven in kaart moeten brengen (tot niveau 3 van de territoriale eenheden voor de statistiek), dit met het oog op de grote sommen die in het kader van de Green Deal en het herstelplan ter beschikking worden gesteld; het Comité is bereid het Centrum bij te staan met de instrumenten waarover het zelf beschikt, zoals de regionale hubs.

27. De lokale en regionale overheden dreigen door de huidige gezondheids crisis kopje-onder te gaan en slagen er niet dan met de grootste moeite in om financiële en personele middelen vrij te maken voor klimaatneutraliteitsinitiatieven en -trajecten; het Comité dringt er dan ook op aan dat voldoende middelen worden uitgetrokken om deze overheden tijdens het komende decennium hierin bij te staan, en wel tijdens de hele levenscyclus van de projecten (inclusief de monitoring).

28. Het Comité wijst erop dat de uitvoeringscapaciteit van de lokale en regionale overheden moet worden verbeterd en dat het belangrijk is dat zij over voldoende en bekwaam personeel beschikken, met name op gemeentelijk niveau en in plattelandgebieden. Er moeten steeds voldoende medewerkers beschikbaar zijn om de vele werkterreinen en verantwoordelijkheidsgebieden die verband houden met de verwezenlijking van de doelstellingen inzake klimaat actie te coördineren.

29. Het Comité is ingenomen met het Europees klimaatpact en de lokale benadering van het platform voor een rechtvaardige transitie, die cruciaal zijn om de omslag naar klimaatneutraliteit te ondersteunen en te versnellen, samen met andere bestaande initiatieven. Wel zou het graag zien dat de Europese Commissie een overkoepelend platform opricht, eventueel in het kader van het Europees klimaatpact, dat de integratie en complementariteit van de initiatieven ten goede komt, de lokale en regionale overheden helpt hun keuzes af te stemmen op hun situatie, zorgt voor samenhang, vlotte toegang tot informatie en toezeggingen waarbij geen concurrentie komt kijken, en de initiatieven (voor zover mogelijk) vereenvoudigt en samenvoegt.

30. De Europese Commissie moet erkennen dat de rol van de lokale en regionale overheden verder gaat dan die van andere, niet-overheidsactoren; dit is ook belangrijk in het kader van het overkoepelende platform.

31. Het Comité is voorstander van de ontwikkeling van lokale klimaatpacten, om er zo voor te zorgen dat alle partijen worden betrokken bij de transitie naar klimaatneutraliteit, dat er een breed maatschappelijk draagvlak komt en dat rekening wordt gehouden met de zorgen en behoeften van de Europese burgers.

32. Semi-formele instellingen, zoals burgerraden, lokale adviesorganen en door middel van loting samengestelde burgerconventies, spelen een belangrijke rol bij het creëren van de juiste dynamiek en het versnellen van de energietransitie. Alle gemeenten met ten minste 10 000 inwoners zouden daarom moeten overwegen om in het kader van hun lokale bestuursstructuur burgerparlementen op te richten; deze zouden moeten nagaan welke concrete maatregelen kunnen worden genomen met het oog op het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en de aanpassing aan de klimaatverandering.

33. Het is voor de meeste steden en regio's lastig om hun inspanningen te kwantificeren en de meest efficiënte route naar klimaatneutraliteit uit te stippelen omdat zij hun huidige en vroegere CO₂-emissieniveaus niet kennen. De Commissie zou de lokale en regionale overheden (technische) bijstand moeten verlenen bij het evalueren van hun emissies, met name door ten volle gebruik te maken van de lokale en regionale energieagentschappen, de lokale en regionale autoriteiten die bevoegd

zijn voor klimaatverandering en andere relevante instanties. Ook zouden de lokale overheden een “klimaatmanager” moeten aanstellen om het convenant in hun stad of gemeente te promoten en de duurzame actieplannen voor klimaat en energie (SECAP's) te coördineren en uit te voeren. Een klimaatmanager zou voor meerdere kleinere steden of gemeenten kunnen werken.

34. Het gemeenschappelijk rapportagekader van het mondiaal Burgemeestersconvenant is in dit verband een goede zaak, omdat het harmonisatie van de lokale en regionale standpunten weer een stap dichterbij brengt.

35. Het Comité herhaalt dat het voorstander is van een systeem van regionaal en lokaal bepaalde bijdragen om het terugdringen van koolstofemissies door steden, lokale overheden en regio's wereldwijd formeel te erkennen, te controleren en aan te moedigen; de Europese Commissie is gevraagd om samen met het CvdR na te gaan hoe de actieplannen voor duurzame energie en klimaat (SECAP's) of gelijkwaardige plannen kunnen fungeren als regionaal en lokaal bepaalde bijdragen met het oog op de klimaatovereenkomst van Parijs, en officieel erkend kunnen worden als aanvulling op de nationaal bepaalde bijdragen.

36. Het Comité is ingenomen met de wereldwijde initiatieven “Race to zero” en “Race to Resilience”⁽⁶⁾ en verzoekt het UNFCCC samen te werken met het CvdR en relevante tegenhangers van de vertegenwoordiging van lokale en gemeentelijke overheden (LGMA-constituency) met het oog op de formele erkenning van de bijdrage van subnationale overheden aan klimaatactie, en een specifieke dialoog met subnationale overheden op te zetten.

37. Lokale en regionale overheden beschikken op het gebied van sociale en technische klimaatinnovatie over enorme mogelijkheden en nemen vaak deel aan onderzoeks- en innovatieprojecten. Om ervoor te zorgen dat dit potentieel volledig wordt benut bij het zoeken naar nieuwe oplossingen om koolstofneutraliteit te bewerkstelligen, zou de Commissie in het kader van het pakket “Fit for 55” een flexibel kader moeten creëren om innovatie en experimenten op lokaal niveau mogelijk te maken, met als resultaat plaatsgebonden en bottom-upoplossingen.

38. Het Comité herhaalt dat het lokale niveau zelf moet kunnen beslissen hoe het decarbonisatie wil bereiken, zowel vanuit technologisch als vanuit democratisch en beleidsoogpunt; besluiten die van buitenaf worden opgelegd werken onwil in de hand.

Het standpunt van de lokale en regionale overheden bekendmaken bij de COP26

39. Hoewel landen allereerst op grond van hun nationaal bepaalde bijdragen ter verantwoording kunnen worden geroepen, moet de hele samenleving worden betrokken bij het terugdringen van de emissies om een klimaatneutraal en veerkrachtig gebied tot stand te brengen.

40. Het is een feit dat de inbreng van de lokale en regionale overheden in internationale onderhandelingen en initiatieven op het gebied van klimaatverandering groter is geworden; daarnaast is het Comité ingenomen met de initiatieven van netwerken van lokale en regionale overheden zoals de CPMR, ICLEI, C40, Under2Coalition, Regions4, Climate Alliance, Fedarene, United Cities and Local Governments (UCLG) en het mondiaal Burgemeestersconvenant, en hun bijdrage aan de Zone van niet-overheidsactoren voor klimaatactie (NAZCA) van het UNFCCC.

41. De COP26 van het UNFCCC is voor de EU de ideale gelegenheid om haar positie als voortrekker op het gebied van wereldwijde klimaatactie te verstevigen; lopende activiteiten en verbintenissen van regio's en steden moeten een belangrijke rol spelen bij de voorbereiding op de COP26 en moeten tijdens de conferentie zelf zichtbaarheid en erkenning krijgen.

42. Het CvdR roept de internationale en Europese actoren op te investeren in genderanalyses en naar geslacht uitgesplitste gegevens om een volledig beeld te krijgen van de gevolgen van klimaatverandering voor alle kwetsbare groepen; ook moet gebruik worden gemaakt van genderbudgetteringstechnieken en moet worden toegezien op gelijke toegang tot vertegenwoordiging in het kader van de beleidsvorming voor alle genders en op alle niveaus. In het licht hiervan schaaft het CvdR zich achter de oproep voor een beter genderevenwicht in de nationale delegaties en in het hogere-managementteam van de COP26. Ook is het ingenomen met de werkzaamheden van het UNFCCC inzake het verband tussen gender- en klimaatbeleid⁽⁷⁾ en verzoekt het de Europese Commissie zich ook over deze kwestie te buigen.

43. De Verklaring van Edinburgh inzake biodiversiteit is in de ogen van het Comité het sterkste document ooit waar het gaat om de erkenning, betrokkenheid en empowerment van de lokale en regionale overheden in VN-context. Het Comité zou dan ook graag zien dat deze aanpak navolging krijgt en wordt uitgebreid tot andere VN-organen. Als de institutionele vertegenwoordiger van de Europese steden en regio's zou het CvdR een memorandum van overeenstemming willen opstellen met zijn partners in het UNFCCC.

⁽⁶⁾ <https://racetozero.unfccc.int/race-to-resilience/>

⁽⁷⁾ <https://unfccc.int/gender>

44. Het Comité pleit voor een intensievere multilevel beleidsdialoog over klimaatmitigatie en -adaptatie in sectoren waar de lokale en regionale overheden al nauw bij het bestuur betrokken zijn en waar op veel plaatsen al sprake is van overdracht van bevoegdheden, zoals energievoorziening en de vraag naar energie, vervoer en bouw.

45. Ook dringt het aan op een intensievere multilevel beleidsdialoog over mitigatie en adaptatie in sectoren waar ook rekening moet worden gehouden met milieukwesties zoals het behoud van biodiversiteit, of met de problematiek van voedselproductie, schoon water en duurzame land- en bosbouw. Het gaat met name om strategieën voor compatibiliteit in het landgebruik, waarbij lokale en regionale overheden een cruciale rol spelen; daarnaast gaat het ook om het besluit over de tenuitvoerlegging van de strategieën die de Commissie goedkeurt en die gevolgen hebben voor de landbouwsector; deze strategieën moeten worden onderworpen aan een effectbeoordeling, zodat de gevolgen ervan in kaart kunnen worden gebracht.

46. Het CvdR is ingenomen met de initiatieven van de Europese Commissie en het Burgemeestersconvenant om tijdens de volgende COP's meer zichtbaarheid te geven aan de activiteiten van de lokale en regionale overheden en hun inbreng in de ontwikkeling en de handhaving van beleid ter bevordering van klimaatneutraliteit, en om leiderschap bij de verticale integratie van klimaatactie te bevorderen. Het verzoekt de Commissie in dit verband samen een themadag over lokale klimaatactie in de EU op touw te zetten, om zo de verschillende EU-initiatieven voor het voetlicht te brengen.

47. Voorts verzoekt het CvdR zijn leden om nog vóór de COP26 lokale en regionale COP's in hun gemeenschappen te organiseren, om mensen erop te wijzen dat het vijf voor twaalf is maar ook om burgers en bedrijven te vragen waaraan zij behoefte hebben en beste praktijken te verzamelen die de groene transitie kunnen versnellen en de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs dichterbij kunnen brengen.

48. Tot slot herinnert het CvdR eraan dat de EU zich heeft opgeworpen als voortrekker in de COP-onderhandelingen en dus met doelgerichte, efficiënte acties moet komen, wat cocreatie en samenwerking met de lokale en regionale overheden impliceert: in die zin roept het het UNFCCC op om samen het baanbrekende initiatief van lokale en regionale COP's te promoten.

Brussel, 1 juli 2021.

De voorzitter
van het Europees Comité van de Regio's
Apostolos TZITZIKOSTAS